

Előterjesztés

**Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének Pénzügyi Ellenőrző
Bizottsága, Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének Önkormányzati
Bizottsága és Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének Mezőgazdasági,
Környezetvédelmi és Városstratégiai Bizottsága
2023. december 11-i együttes ülésére**

Tárgy: Előkészítő döntés meghozatala a megőrzésre kijelölt sírok számának bővítéséről

Az előterjesztést készítette:

Dodonka Csaba
főtanácsos
Önkormányzati Iroda

Véleményezésre és tárgyalásra megkapta:

-

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

Muhariné Mayer Piroska
aljegyző

dr. Balogh László sk.
jegyző

Előterjesztés
Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének Pénzügyi Ellenőrző
Bizottsága, Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének Önkormányzati
Bizottsága és Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének Mezőgazdasági,
Környezetvédelmi és Városstratégiai Bizottsága
2023. december 11-i együttes ülésére

Tárgy: Előkészítő döntés meghozatala a megőrzésre kijelölt sírok számának bővítéséről
Ikt.sz.: LMKOH/73-45/2023.

Tisztelt Bizottsági Tagok!

Tájékoztatom Önöket, hogy Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének Pénzügyi Ellenőrző Bizottsága, Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének Önkormányzati Bizottsága és Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének Mezőgazdasági, Környezetvédelmi és Városstratégiai Bizottsága 2023. november 13-i ülésén az Egyebek napirendi pont keretében Prof. Dr. Kürti László (továbbiakban: Kérelmező) „Kérés, felhívás” tárgyú levele kiosztásra került tájékoztatásként. Fenti levél jelen *előterjesztés 1. mellékletében* megtalálható.

A levélben a Kérelmező a Lajosmizsei Helytörténeti és Kulturális Egyesület elnökeként számos javaslatot tett Lajosmizse Város Önkormányzata a Köztemetőről szóló 18/2007. (V. 10.) önkormányzati rendeletének (továbbiakban: rendelet) 4. számú „Megőrzésre kijelölt sírok” elnevezésű táblázatában szereplő megőrzésre kijelölt sírok számának bővítésére.

Első körben három pedagógus síremléket javasolt megőrzésre kijelölni a Kérelmező: Poszet Kálmán (1893-1967), Ruzsinszky Alajos (1844-1923) és Szabó Kálmán (1837-1952).

A rendelet 6. §-a értelmében:

„(2) A temető tulajdonosa által meghatározott „Megőrzésre kijelölt sírok” felsorolását a rendelet 4. melléklete tartalmazza.

(3) A megőrzésre kijelölt sírok újra meg nem váltott, lejárt használati idejű temetési helyek, melyeket a temető tulajdonosa nem szüntet meg.

(4) A megőrzésre kijelölt sírok gondozásáról a temető tulajdonosa az üzemeltető útján gondoskodik.

(5) A megőrzésre kijelölt sírok nem a temető tulajdonosa általi felújítása kizárólag kérelemre történhet. A kérelmet a polgármester felé kell benyújtani, aki:

a) elbírálja a kérelmet abban az esetben, ha a kérelmező a felújításhoz nem kér az önkormányzattól pénzügyi forrás biztosítást.

b) a Képviselő-testület soros ülése elé terjeszti a kérelmet abban az esetben, ha a kérelmező a felújításhoz önkormányzati pénzügyi forrás biztosítást kér.

(6) A felújítás során a sírhelynek meg kell őrizni az eredeti jellegét.”

A Kérelmező által javasolt három síremlék közül kizárólag Poszet Kálmán sírhelye felel meg a rendeletben foglaltaknak, mivel a Lajosmizsei Köztemető üzemeltetője a Babérkoszorú Temetkezés Kft. nyilvántartása alapján a másik két javasolt síremlék megváltott sírhely, azaz a sírhelyet megváltó rendelkezik a sírhely felett.

A rendelet 4. számú „Megőrzésre kijelölt sírok” elnevezésű táblázata az alábbi 8. sírhelyet tartalmazza:

Megőrzésre kijelölt sírok

A	B	C	D
Sorszám	Elnevezés	Sírhely elhelyezkedése	Indoklás
1	Banó Sándor	3 parcella, 21 sor, 13 sírhely	Községi főjegyző volt az 1920-as években, aki életét kockáztatva mentette a település pénzét.
2	Bartal kápolna	10 parcella, 1 sor, 63 kápolna	földbirtokos család
3	Czeisz József	8 parcella, 2 sor, 58 sírhely	plébános (1879-1886 időszak között)
4	Geréby kriptá	3 parcella, 22 sor, 2 kriptahely	címeres nemességgel rendelkező földbirtokos család, aki nemzetközileg elismert ménest létesített a Geréby majorban.
5	Gyarmathy László	6 parcella, 2 sor, 12 sírhely	református lelkész
6	Márta Sámuel	6 parcella, 5 sor, 14 sírhely	részt vett az 1848-49-es szabadságharcban
7	Szücs Kálmán	6 parcella, 22 sor, 8 sírhely	református lelkész
8	Török József	1 parcella, 7 sor, 27 sírhely	hősi halott, aki 1944.10.08- án hunyt el és került eltemetésre Törökszentmiklóson a II. világháborúban. A székelyudvarhelyi Lövétén született 1916-ban. A Lajosmizsei Köztemetőben történő újra temetésének ideje 1985.11.20.

Fenti táblázat 2022. október 26-án bővült Bánó Sándor községi főjegyző sírhelyével.

A legutóbbi rendelet módosítás óta az alábbi sírhelyek vonatkozásában érkeztek további javaslatok a megőrzésre kijelölt sírok számának bővítésével kapcsolatosan:

- 1.) Sebők Márta képviselő asszony javaslatára a Mizsey-Bartal sírhely. A sírhelyről az előterjesztés 2. melléklete tartalmaz fotót.
- 2.) Sipos Zoltán javaslatára Sipos Mihály a Háziipari Szövetkezet megalapítójának sírhelye. Sipos Mihály hamvait 2023. október 10-én áthelyezték egy másik temetőbe, de a család Sipos Mihály sírhelyét emlékhelyként szeretné meghagyni. A sírhelyről az előterjesztés 3. melléklete tartalmaz fotót.
- 3.) A Kérelmező a polgármester javaslatára dr. Tarnay Lajos sírhelye. A sírhelyről az előterjesztés 4. melléklete tartalmaz fotót.

A fentiek alapján az alábbi 4 sírhely vonatkozásában kerülhetne bővítésre a rendelet 4. számú melléklete:

A	B	C	D
Sorszám	Elnevezés	Sírhely elhelyezkedése	Indoklás
1	Mizsey-Bartal család sírhelye	10 parcella, 1 sor, 59 sírhely	A sírkövön szereplő Mizsey és Bartal családok jászberényi redemptus családok. Gulyás János (1896 – 1940): Községi írnok 1920-ban kezdte a község szolgálatát. A hadirokkantak helyi elnöke, az Önk. Tűzoltó Test. pénztárosa, áll. elemi isk. gondnoksági tagja, a MOVE vál. tagja. A világháborúban az olasz harctéren küzdött, két ízben sebesült.
2	Poszet Kálmán	8 parcella, 13 sor, 3 sírhely	Poszet Kálmán (1893-1967) tanító. Esztergomban végzett 1914-ben, az I. világháborúban katona, öt év fogság a Szovjetunióban. Tanított a Nógrád és Fejér megyékben, Budapesten, majd Lajosmizsén. 1937-1948 között iskolaigazgató Lajosmizsén.
3	Sipos Mihály	1 parcella, 20 sor, 29 sírhely	Sipos Mihály (1927-1987) 1954. évben megalapította Lajosmizsén a Háziipari Szövetkezetet, amelynek 33 évig volt elnöke.
4	dr. Tarnay Lajos	8 parcella, 2 sor, 57 sírhely	dr. Tarnay Lajos (1880-1954) a településen lévő Tarnai utcát róla nevezték el. A Lajosmizsei Gazdák Hitelszövetkezetének felügyelő bizottsági tagja volt. Családja a települést megváltó redemptus családok egyike.

Az indoklásban szereplő információkat a Kérelmező, valamint a Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára munkatársai Király Zsuzsanna és Dudás Klára szolgáltatta.

A fentiek alapján az alábbi határozat-tervezeteket terjesztem a Tisztelt Bizottságok elé:

Határozat-tervezet

.../2023. (...) PEB hat.

Előkészítő döntés meghozatala a megőrzésre kijelölt sírok számának bővítéséről

Határozat

- 1.) Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének Pénzügyi Ellenőrző Bizottsága az alábbi sírhelyek vonatkozásában javasolja bővíteni Lajosmizse Város Önkormányzata a Köztemetőről szóló 18/2007. (V. 10.) önkormányzati rendeletének 4. számú „Megőrzésre kijelölt sírok” elnevezésű táblázatában szereplő megőrzésre kijelölt sírok számát:
 -
 -
 -
 -
- 2.) Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének Pénzügyi Ellenőrző Bizottsága felkéri a jegyzőt, hogy készítse elő Lajosmizse Város Önkormányzata a Köztemetőről szóló 18/2007. (V. 10.) önkormányzati rendeletének soron következő módosításakor a rendelet 4. számú mellékletének módosítását az 1.) pontban szereplő sírhelyek vonatkozásában.

Felelős: Pénzügyi Ellenőrző Bizottság, jegyző

Határidő: 2023. december 11.

Határozat-tervezet

.../2023. (...) ÖB hat.

Előkészítő döntés meghozatala a megőrzésre kijelölt sírok számának bővítéséről

Határozat

- 1.) Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének Önkormányzati Bizottsága az alábbi sírhelyek vonatkozásában javasolja bővíteni Lajosmizse Város Önkormányzata a Köztemetőről szóló 18/2007. (V. 10.) önkormányzati rendeletének (továbbiakban: rendelet) 4. számú „Megőrzésre kijelölt sírok” elnevezésű táblázatában szereplő megőrzésre kijelölt sírok számát:
 -
 -
 -
 -
- 2.) Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének Önkormányzati Bizottsága felkéri a jegyzőt, hogy készítse elő Lajosmizse Város Önkormányzata a Köztemetőről szóló 18/2007. (V. 10.) önkormányzati rendeletének soron következő módosításakor a rendelet 4. számú mellékletének módosítását az 1.) pontban szereplő sírhelyek vonatkozásában.

Felelős: Önkormányzati Bizottság, jegyző

Határidő: 2023. december 11.

Határozat-tervezet

.../2023. (...) MKVB hat.

Előkészítő döntés meghozatala a megőrzésre kijelölt sírok számának bővítéséről

Határozat

- 1.) Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének Mezőgazdasági, Környezetvédelmi és Városstratégiai Bizottsága az alábbi sírhelyek vonatkozásában javasolja bővíteni Lajosmizse Város Önkormányzata a Köztemetőről szóló 18/2007. (V. 10.) önkormányzati rendeletének (továbbiakban: rendelet) 4. számú „Megőrzésre kijelölt sírok” elnevezésű táblázatában szereplő megőrzésre kijelölt sírok számát:
 -
 -
 -
 -
- 2.) Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének Mezőgazdasági, Környezetvédelmi és Városstratégiai Bizottsága felkéri a jegyzőt, hogy készítse elő Lajosmizse Város Önkormányzata a Köztemetőről szóló 18/2007. (V. 10.) önkormányzati rendeletének soron következő módosításakor a rendelet 4. számú mellékletének módosítását az 1.) pontban szereplő sírhelyek vonatkozásában.

Felelős: Mezőgazdasági, Környezetvédelmi és Városstratégiai Bizottsága, jegyző

Határidő: 2023. december 11.

Lajosmizse, 2023. december 06.

Basky András sk.
polgármester

Előterjesztés 1. melléklete

Lajosmizse Mail - Kérés, felhívás

<https://mail.google.com/mail/u/0/?ik=e7ef880c80&view=pt&sear...>

ERKEZETT
2023 NOV 07.

Lajosmizsei Közös, Önkormányzati Hivatal <lajosmizse@lajosmizse.hu>

Dodonka Cs

Kérés, felhívás

1 üzenet

László Kürti <lahekue@gmail.com>

2023. november 7. 10:53

Címzett: "Basky, András" <basky@lajosmizse.hu>, "lajosmizse@lajosmizse.hu" <lajosmizse@lajosmizse.hu>

Tisztelt Polgármester Úr!
Tisztelt Képviselő testület

Egy kérésünket csatoljuk, bizakodva a testület pozitív döntésében.

Üdvözlettel,

Prof. Dr. Kürti László, elnök
Lajosmizsei Helytörténeti és Kulturális Egyesület, LAHEKUE
6050 Lajosmizse, Szabadság tér 12.
+36/209529442
lahekue@gmail.com
www.lahekue.hu

LAJOSMIZSEI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL 4.	
Érkezett: 20 év <u>2023 NOV 07.</u> hó nap	
LMKOH/ <u>73-41/2023</u> száma	Előadó: <u>Dodonka Cs</u>
Előszám:	 mell

Temető, levél Képviselőtestületnek.pdf
740K

Lajosmizsei Helytörténeti és Kulturális Egyesület
Szabadság tér 12. 6050 Lajosmizse
www.lahekue.hu
lahekue@gmail.com

Lajosmizse Város Képviselettestülete

Lajosmizse Város Polgármestere

Helyben!

Tisztelt Polgármester Úr! Tisztelt Képviselettestület!

Egy fontos ügyben fordulunk Önökhöz. Lajosmizse múltjáról, értékeiről és emlékezet-kultúrájáról van szó. A lajosmizsei temetőben több olyan sír van, amely teljesen elhanyagolt, valamint a hozzátartozók hiányában, felszámolásra kerül. A képviselőtestület 2022. június 23-i ülésén felülvizsgálta és módosította a köztemetőről szóló 18/2007. (V.10.), valamint a 20/2020 önkormányzati rendeletet. Az új 17/2022 rendelet 4. mellékletében nyolc (8) „Megőrzésre kijelölt sír” van felsorolva (lelkész, községi alkalmazott, hősi halott, nevezetes család stb.). Ez a lista nem tartalmazza a volt tanítók és tanítódinasztiák tagjainak sírhelyét. Vajon miért? Több olyan található a temetőben, amelyek veszélynek vannak kitéve, feliratuk olvashatatlaná vált(n)ak így hamarosan felszámolásra kerülhetnek. Ezért azzal a kéréssel fordulunk a képviselőtestület felé, hogy három sírt - Poszet, Ruzsinszky, és Szabó - nyilvánítson védetté, feliratukról gondoskodjon, hogy felszámolásukat megakadályozzuk. Továbbá kérdezzük: a 4. számú melléklet miért nem tartalmazza az I. és II. világháború magyar hősi halottak nyughelyét (a szovjet és német katonák hamvai elszállításra kerültek), és a hősi halottak egyéni sírjait (pl. Baján, Menyik M., Szarka J., Váczi stb.). Fontosnak tartjuk, hogy politikai közszereplőknek (Mizsey, Pesti, Scultéty), illetve a lelkészeknek és szerzeteseknek (Csillik J., Tóth-család, Lázár-testvérek), neves közművelődési szakembereknek (pl. zenészek (Lakatos, Vályi), pedagógusoknak (pl. Hulin-Tamás, Zsiér), művészeknek (Vass-család, Széll I.), és a helyi gazdasági élet kiváló szereplőinek (pl. Sípós M., Gó, Kónya-család, Szórád P., dr. Ignits, dr. Mecsér) a síremlékei is a *Megőrzésre kijelölt síremlék* listára felerősüljenek.

Ehhez egy többszereplős (leszármazottak, önkormányzat, Értéktár, civilszervezetek) egyeztetés szükséges, amelyben a LAHEKUE tagjai is szívesen részt vállalnak. Javasoljuk azt, hogy a védetté nyilvánított síremlékek kapjanak egy, az önkormányzat által elfogadott és tervezett szimbólumot, vagy jelet/jelzést, valamilyen kő- vagy fémjel formájában (pl. „védetségjelvény”) a megkülönböztetés és a könnyű láthatóság érdekében. Ez nagyban növelhetné a családok és leszármazottak lokálpatriotizmusát, valamint hozzájárulna a turizmus kiépítéséhez (pl. szervezett temetői emlékséta az ide látogató csoportok számára).

Tisztelt Képviselettestület! Természetesen tisztában vagyunk azzal, hogy nem lehet minden síremlékre védetségjelvényt elhelyezni. Más elbírálás alá eshetnek azok a síremlékek, ahol vannak leszármazottak és gondozzák a sírt, és azok, amelyek már elhanyagolt állapotúak, esetleg leszármazott nélkül vagy az elköltözött rokonság miatt a felszámolásra vannak ítélve. Úgy véljük, a város feltárt és gazdag(!) múltját nem reprezentálja kellőképpen a nyolc védett sír. Településünk történelmében és emlékezetkultúrájában fontos szerepet betöltő notabilisek, pedagógusok és iskolaigazgatók síremlékeit a temetőbe látogatók, valamint a jövő nemzedéke számára méltó módon szükséges megőrizni és fenntartani. Kezdeként a három pedagógus síremlékének a védetté nyilvánítása lehetne egy nemes gesztus. Ebben kérjük a képviselőtestület döntését, valamint a szükséges lépések megtételét. Fáradozásukat előre is köszönjük.

Tisztelettel,

Prof. Dr. Kürti László, elnök

Lajosmizsei Helytörténeti és Kulturális Egyesület
Szabadság tér 12. 6050 Lajosmizse
www.lahekue.hu
lahekue@gmail.com

Síremlékek, amelyek felújítása és védettsége elengedhetetlen:

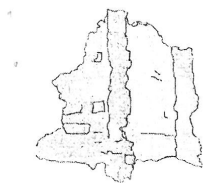
Poszet Kálmán (Budapest, 1893–1967) tanító, Esztergomban végzett 1914-ben, az I. világháborúban katona, öt év fogság a Szovjetunióban. Tanított Nógrád és Fejér megyékben, Budapesten, majd Lajosmizsén. 1937–1948 között iskolaigazgató. Magányos sírja a lajosmizsei temetőben található.

Ruzsinszky Alajos (1844-1923), igazgató-tanító, és családja, síremlékük a katolikus rész közepén található, teljesen elhanyagolt állapotú, felirata nehezen olvasható.

Szabó Kálmán (1837–1952) „orgonista kántor-tanító”, 34 év tanítóskodás és 29 éves lajosmizsei munkálkodás után, 1927-ben vonult nyugalomba. Nejével, Cseh Judittal (1877–1953), lányával, Szabó Mária tanítónővel (1900–1975) és anyósával (Cseh Istvánnéval) együtt nyugszik a lajosmizsei református temetőben. A síremlék gondozatlan.

Poszet Kálmán

Lajosmizsei Helytörténeti és Kulturális Egyesület
Szabadság tér 12. 6050 Lajosmizse
www.lahekue.hu
lahekue@gmail.com

Ruzsinszky család

Lajosmizsei Helytörténeti és Kulturális Egyesület
Szabadság tér 12. 6050 Lajosmizse
www.lahekue.hu
lahekue@gmail.com

Szabó család

További pedagógus síremlékek, amelyek állapota kielégítő ugyan, ám a védettsége szükséges:

Reiz Vendel (Nagymajtény, Szatmár m., 1899–1959) tanító, apja Reiz István, anyja neve Ritli Magdolna (1864–1930). Nőtlen. 1917-ben végzett a szatmárnémeti rk. tanítóképzőben, 1917–1919-ben katona, majd 1940–1945 között 22 hónapig ismételt katona őrmester fokozatban. Tanított Kendilónán 1918–1919 nyaráig, ez után Lajosmizsére helyezték át. 1949–1951-ben a Hármashatár Iskolában tanít, majd a központi iskolába helyezték vissza.

Szagri József (Ócsa, 1894 – 1984) pedagógus, iskolaigazgató, 1924-ben kötött házasságot Sárközi Gizellával. 1932–36-ig igazgatója a Lajosmizsei Magán Polgári Fiú- és Leányiskolának. Később Ócsára került tanítónak. 1971-ben aranydiplomát kapott. Lajosmizsén családi-rokoni (Mizsey-Sárközi) sírhelyben temették el, ám direkt leszármazottak nélkül, a sír elhanyagolt állapotban van.

Javaslat egy lehetséges listára: Bujdosó Janó, dr. Cseke László, Dani Károly, Hasznosi Mihály, Jóni Rudolf, Kristóf János, Kuchta (Tiszolczi), Magyarai Sándor, Mizsey-Ricsováry-család, Nagy László, hőshal., Németh András gépész-méhész, Rigó János, isk. igazgató, Szerencsés Pál, dr. Tarnay Lajos

